

Nyílt forráskód az Amerikai Egyesült Államokban

Készítette a Közigazgatási és Igazságügyi minisztérium E-közigazgatási
Szabad Szoftver Kompetencia Központja
Budapest, 2013

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai
Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Kódszám: EKOP–1.2.15

Ez a Mű a Creative Commons Nevezd meg! – Így add tovább! 3.0 Unported
Licenc feltételeinek megfelelően szabadon felhasználható.

A dokumentum legfrissebb változata letölthető a honlapunkról:

<http://szabadszoftver.kormany.hu/>

Tartalomjegyzék

Nyílt forráskód a gazdasági szférában.....	2
Nyílt forráskód a hadseregben.....	3
WhiteHouse.gov.....	3
OGPL: az USA és India közös nyílt e-kormányzati törekvései.....	4
Digitális stratégia és nyílt forráskódú fogyasztóvédelem.....	5

Nyílt forráskód az Amerikai Egyesült Államokban

Az USA gazdaságában meghatározó szereppel bírnak a nyílt forráskódú szoftverek a Gartner felmérések, a piaci részesedés és a nagy informatikai cégek tevékenysége alapján. Az ezredforduló fordulópontot hozott a nyílt forráskódnak is az USA-ban. A Google a világ vezető internetes keresője lett 2000 júniusában a nyílt forráskódú Linux operációs rendszerre építve üzleti sikerét,¹ az év decemberében pedig – 1500 linuxos fejlesztővel, linuxos szuperszámítógépek kiépítésével szerzett pozitív tapasztalatával – az IBM bejelentette, hogy egymilliárd dollárt fordít a következő évben a Linuxra.² Az USA kormányhivatalaiban a nyílt forráskóddal kapcsolatban ma még nincs (egységes) szabályozás: van, ahol javasolt, van ahol már kötelező a használata, van viszont, ahol tiltott.³ A kormányzati szférában kezdetben védelmi célokra használták fel a nyílt forráskódot gazdaságossága, nagyobb rugalmassága és biztonsága miatt. Az USA Nemzetvédelmi Hivatala (NSA) 2000. december 22-én GNU GPL licenc alatt adta ki saját különlegesen Linux változatát, a Security Enhanced Linuxot (SELinux), melynek biztonságtechnikai újdonságai később a Linux standard részévé váltak.⁴

A Fehér Ház is a nyílt forráskódú programok felhasználója, sőt fejlesztője lett,⁵ amint azt a WhiteHouse.gov központi kormányzati portál és számos más példa is mutatja.⁶ Az USA és India leendő e-kormányzati portálja, az OGPL (Open Government Platform) nemcsak nevében emlékeztet a legelső nyílt forráskódú licencre, a GPL-re, hanem maga is nyílt forráskódú, valamint nyílt szabványokra és a nyílt közösségekre épít.

Nyílt forráskód a gazdasági szférában

Az Amerikai Egyesült Államok a világ vezető gazdasági nagyhatalma, a legnagyobb informatikai vállalatok, a Microsoft, Apple, Oracle, Symantec, Adobe stb. otthona. Az USA élen járó innovatív internetes cégei, a Google, Amazon, eBay, Yahoo!, Facebook, Twitter stb. szabad szoftverek segítségével törtek az élre, de ma már valószínűleg nem találni olyan régi vagy új informatikai céget, amelynek ne fűződne komoly gazdasági érdeke a nyílt forráskódú programok használatához, illetve fejlesztéséhez. Például a Microsoft 2011-ben egy nagyobb kódhozzájárulásával bekerült az első húsz Linux fejlesztő cég közé, maga mögé utasítva közel 800 másikat,⁷ de Azure felhőplatformjára

¹ <http://www.google.com/intl/en/about/company/history/>

² *IBM to spend \$1 billion on Linux in 2001*, CNET, 2000-12-12

³ *U.S. Consumer Financial Protection Bureau Gets Open Source, Publishes on GitHub*, TechCrunch.com, 2012-04-09

⁴ <http://www.nsa.gov/research/selinux/index.shtml>

⁵ Gunnar Hellekson: *History of open source in government*, OpenSource.com, 2012-05-02

⁶ A [GOV-OSS.org](http://gov-oss.org) portál időtengelyen mutatja be a nyílt forráskód és az USA kormányzat kapcsolatának fontosabb eseményeit és dokumentumait.

⁷ *Annual Linux Development Report*, Linux Foundation, 2012-04-03

hoz nemcsak a Linuxot, hanem több más szabad szoftvert is továbbfejlesztett 2012-ben létrehozott szabad szoftveres leányvállalata, a Microsoft Open Technologies révén.⁸ Az Apple az első olyan nagy számítógépgyártó volt, amely szoftverstratégiájának kulcselemévé tette a nyílt forráskódot, ma pedig a világ vezető informatikai vállalata. Weboldalán több mint 700 szabad szoftvert sorol fel, melyből közel 200-at termékeibe is beépített.⁹

Nemcsak a szoftvergyártók, hanem a gazdaság minden szegmense felfedezte a nyílt forráskódot. A bevezetőben említett felmérés (Gartner 2011) szerint a szervezetek nagy része nyíltforráskód-felhasználó. A 2010-ben már ötödik kiadását megért *Start your own business* kézikönyv a drágább zárt szoftverek alternatívájaként az „éppen olyan jól használható” nyílt forráskódú programokat javasolja a leendő vállalkozóknak.¹⁰ Az Amazon 463 olyan könyvet kínál a „software” kulcsszóra, ahol a könyv címében az „open source” is szerepel (ahol a „free software”, ott csak 70 könyv a találat, az átfedés az „open source”-os könyvekkel mindössze 9 könyv). Figyelemre méltó, ahogy a gazdasági válsággal erősödött a nyílt forráskód: az USA vezető linuxos cége, a Red Hat a recesszió nyertesként került a hírekbe,¹¹ amit részvényárfolyamának kimagasló növekedése követett.¹²

Nyílt forráskód a hadseregben

A hadsereg által készített 2001-es gazdasági elemzés szerint a kormányzat a következőket profitálhatja a nyílt forráskódból: megnövekedett interoperabilitás, hosszú távon megőrzött adatok, új technológiák felhasználásának képessége.¹³ A Pentagon 2003-ban, a Stenbit memorandum megjelenésével hivatalosan is utat nyitott a nyílt forráskódú programoknak,¹⁴ miután egy 2002-es vizsgálat 251 példát gyűjtött össze 115 nyílt forráskódú szoftver használatára a tárcánál.¹⁵ A memorandum kereskedelmi kész szoftverként (commercial off-the-shelf, röviden COTS) kezelte a nyílt forráskódú programokat. A gazdasági tárca 2004-ben hivatalosan is megerősítette, hogy a technológia- és gyártósemlegesség jegyében fogant beszerzési szabályok lehetővé teszik a nyílt forráskódú programok használatát a szövetségi kormányzatban.¹⁶ 2007-ben jelent meg a haditengerészet hasonló memoranduma.¹⁷ A védelmi tárca stratégiai szerepet szánt a nyílt forráskódú programoknak: a 2009-es költségvetésben a vezető és vezető nélküli légi járművek standardizált felszerelésénél követelmény volt az interoperabilitás mellett a nyílt forráskód használata is,¹⁸ bár a nem nyílt forráskódú gyártók érdekvédelmi szervezete, a BSA képviselője helytelenítette ezt a kikötést.¹⁹ A költségvetés mögött álló jelentés – példaként a Linuxot és az IP internet protokollt felhozva, mint az üzleti szféra nyílt forráskódú módszerekkel kifejlesztett csúcsmínőségű megoldásait –, a megnövekedett informatikai komplexitással járó költségnövekedésre és sebezhetőségre a nagyobb biztonságot, költségtakarékosságot és versenyt hozó nyílt forráskódú programok használatát javasolta a védelmi tárcán belüli fejlesztések standardjaként.²⁰ Sőt, a védelmi tárca informatikai beszállítóinak szabad szoftveres szervezete (MILL-OSS.org) az előnyei – a nagyobb biztonság, a fejlesztői költségek kontrollálhatósága és az innováció – miatt hazafias kötelességnek tekinti a nyílt forráskódú szoftverek használatát és fej-

⁸ <https://github.com/MOpenTech>

⁹ <http://www.apple.com/opensource/>

¹⁰ *Start your own business*, 442. oldal, Entrepreneur Media, 2010

¹¹ <http://arstechnica.com/business/2009/03/red-hat-succeeding-despite-recession/>

¹² <http://gigaom.com/2010/01/22/how-red-hat-routed-the-recession/>

¹³ Carolyn A. Keenwood: *A Business Case Study of Open Source Software*, MITRE, 2001

¹⁴ <http://atechnologyjobisnoexcuse.com/2010/07/open-source-in-government-who-was-first/>

¹⁵ *Use of Free and Open-Source Software (FOSS) in the U.S. Department of Defense*, 2003, DoD

¹⁶ http://www.whitehouse.gov/omb/memoranda_fy04_m04-16/

¹⁷ <http://gcn.com/articles/2007/06/08/navy-cio-oks-open-source-systems.aspx>

¹⁸ <http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/BILLS-110hr5658rh/pdf/BILLS-110hr5658rh.pdf>

¹⁹ <http://gcn.com/blogs/tech-blog/2008/09/can-open-source-survive-congress.aspx>

²⁰ http://www.dtic.mil/congressional_budget/pdfs/FY2009_pdfs/HASC_110-652.pdf

lesztését. 2009-ben a védelmi tárca a nyílt forráskódú szoftverek közbeszerzése és preferálása mellett az új kormányzati nyílt forráskódú szoftverek létrehozását is felveti, a nyílt forráskódú szoftverek újrafelhasználása mellett,²¹ amihez elindította a FORGE.mil szabad szoftveres fejlesztői oldalt. A tárca 2011-ben megjelent részletes útmutatója egyértelműen fogalmaz: a szoftver egy megújítható katonai erőforrás, a megújíthatóságot pedig a nyílt forráskód garantálja.²² A FORGE.mil 2012-ben több mint 700 projektet és 17 ezer (megfelelő tanúsítvánnyal rendelkező) fejlesztőt fogott össze.

WhiteHouse.gov

Barack Obama programjában²³ és választási kampányában fontos szerepet kaptak a nyílt forráskódú szoftverek.²⁴ 2009-ben, Barack Obama hivatalba lépésével kiadta a transzparens, részvételre és együttműködésre építő e-kormányzatról szóló memorandumát²⁵, kormányzati szintre emelve a kampányában is alkalmazott e-demokratikus elveket.²⁶ Ezek egyik kézzelfogható folyománya a 2009-ben nyílt forráskódra helyezett kormányzati honlap, a WhiteHouse.gov (röv. wh.gov). A Drupal webes tartalomkezelőre és a Red Hat Linux, Apache, Solr, MySql eszközökre való migráció és a későbbi aktív részvétel a nyílt forráskódú Drupal közösségi fejlesztésben szimbolikus jelentőségű lépés volt az USA költségtakarékos nyílt e-kormányzatának megvalósításában és a nyílt forráskód kormányzati támogatásában.²⁷ Belső fejlesztéseiket 2010-ben²⁸, és 2011-ben²⁹ osztották meg a közösséggel, amiről a Fehér Ház blogjában, vagyis a legnagyobb nyilvánosság előtt számoltak be.

OGPL: az USA és India közös nyílt e-kormányzati törekvései

Az USA e-kormányzati stratégiájának központi része a data.gov nyíltadat-portál működésének kiterjesztése, nemcsak további nyílt adatokkal, hanem a közösség, a nyílt (pl. szemantikus) szabványok és a nyílt forráskód szerepének növelésével is. Jelenleg az USA 31 tagállamának, 13 városának, 172 hivatalának nyílt adatai érhetők el 28 más – köztük 12 EU-s – ország nyílt adatai mellett (közel félmillió adathalmaz).³⁰ Az Indiával közösen létrehozott, nyílt forráskódú OGPL (Open Government Platform, opengovplatform.org) veszi át 2012 végéig a data.gov szerepét.

Az OGPL az Obama elnök hivatalba lépése idején meghirdetett nyílt forráskódú stratégia örökösének tekinthető azzal, hogy Drupal alapú portáljának fejlesztői változata már szabadon letölthető.³¹

A data.gov létrehozásában meghatározó szerepe volt Vivek Kundra-nak, aki 2009–2011 között az USA Elektronikus Kormányzati Hivatalát vezette. Kundra már 2007-ben bizonyította a nyílt kormányzati adatok megosztásának és közösségi felhasználásának életképességét: Washington nyíltadat-portáljának³² vezetőjeként nyílt pályázatot hirdetett az adatok felhasználására, ahol a 30 napos fejlesztési idő alatt 47 webes, iPhone és Facebook alkalmazást készítettek el a résztvevők.³³ A data.gov portál 2009 májusában indult. A nyílt adatok mennyiségét kormányrendeletben alapozták meg: minden hivatalnak legalább 3-3 értékes adatbázisát kellett a data.gov számára géppel könnyen fel-

²¹ <http://dodcio.defense.gov/Home/Topics/UseofFreeOpenSourceSoftwareFOSS.aspx>

²² *Open Technology Development (OTD): Lessons Learned & Best Practices for Military Software*, OSD, 2011-05

²³ Kate Sheppard: *Obama's Plan for Open-Source Democracy*, The American Prospect, 2007-11-21

²⁴ Doc Searl: *The Open Source Force Behind the Obama Campaign*, Linux Journal, 2008-11-24

²⁵ http://www.whitehouse.gov/the_press_office/TransparencyandOpenGovernment

²⁶ Mikecz Dávid: *Az e-demokrata elnök*. Beszélő, 2009. január

²⁷ Tim O'Reilly: *Thoughts on the Whitehouse.gov switch to Drupal*, O'Reilly.com, 2009-09-25

²⁸ *WhiteHouse.gov Releases Open Source Code*, The WhiteHouse.gov Blog, 2010-04-21

²⁹ *WhiteHouse.gov Releases Second Set of Open Source Code*, The WhiteHouse.gov Blog, 2011-02-11

³⁰ Jeanne Holt: *Driving Innovation with Open Data and Interoperability*. SEMIC 2012, Brüsszel, 2012-06-18

³¹ <https://github.com/opengovplatform/opengovplatform>

³² D.C. Data Catalog (<http://data.octo.dc.gov/>)

³³ <http://www.appsfordemocracy.org/>

dolgozható formában biztosítania.³⁴ A nyílt adatok felhasználására kezdettől fogva építenek a nyílt közösségekre (oktatás, energia, egészség, óceán, ipar, biztonság témakörökben), de kapcsolódó kormányzati kutatási projektet is indítottak a nagy mennyiségű adatok hatékony felhasználásához.³⁵ A nyers adatok gyűjtésén és közzétételén felül hamarosan nagy hangsúlyt kaptak a különböző szolgáltatások („Apps”: vizualizációt, lekérdezést segítő webes API-k, widgetek, RSS-csatornák), hogy a felhasználók közvetlenül is segítséget kapjanak az adatok értelmezéséhez, feldolgozásához: 1264 kormányzati, és 236 közösségi alkalmazás érhető el a honlapon keresztül. Például a „Green button” kezdeményezés célja, hogy a csatlakozó áramszolgáltatók adatai alapján a data.gov segítséget nyújtson az energiatakarékosságban.³⁶ A kormányzati informatikai költségvetés felelős elköltését olyan kapcsolódó, nyílt adaton és látványos vizualizáción alapuló oldallal tették ellenőrizhetővé, mint az IT-dashboard.gov, ami szintén a nyílt forráskód felé tereli a kormányzatot.

Digitális stratégia és nyílt forráskódú fogyasztóvédelem

2012. május 23-án jelentette be Barack Obama, az USA elnöke a „Digitális kormányzás: 21. századi platform építése az amerikai nép jobb szolgálatáért” stratégiát.³⁷ Minden érintett minisztérium és kormányhivatal három hónapot kapott arra, hogy digitális stratégiáját nyilvánosságra hozza. Például az igazságügyi tárca nyílt API-t³⁸ tervezte az adatbázisához, köztük a bűncselekmények valószínűségét adott helyhez és áldozatkategóriához megadó National Crime Victimization Survey-hez, illetve mobil böngészők, illetve táblagépek támogatására is felkészíti több honlapját (a justice.gov mellett ilyen a csalások ellen létrehozott StopFraud.gov, valamint a civil jogsértések bejelentőoldala, és a női áldozatokat segítő hivatal adatbázisának webes felülete).³⁹

Az USA kormányzat új digitális stratégiája⁴⁰ csak érintőlegesen említi a szabad szoftvereket (illetve felsorolja az azokkal kapcsolatos korábbi kormányzati kezdeményezéseket), miközben a fogyasztócentrikusság a stratégia egyik fő alapelve. Egy közelmúltbeli bejelentés azonban megmutatja, hogy mi szolgálja a „fogyasztók”, vagyis a polgárok és munkavállalók érdekeit: a nyílt forráskód, amit a 2012. áprilisi bejelentéstől kezdve az USA pénzügyi fogyasztóvédelme (Consumer Financial Protection Bureau) – kiemelten a fogyasztók érdekében, a közpénzek hatékonyabb felhasználása érdekében – kizárólag alkalmazni, fejleszteni és közzétenni fog. Nyílt forráskódú szoftverpolitikájával⁴¹ kimondott célja a saját fejlesztések életképességének növelése mellett, hogy jó példával járjon elől a kormányzatban.⁴²

³⁴ [Open Government Directive of December 8, 2009](#)

³⁵ <http://www.whitehouse.gov/blog/2012/03/29/big-data-big-deal>

³⁶ <http://www.whitehouse.gov/administration/eop/ostp/pressroom/03222012>

³⁷ *Digital Government: Building a 21st Century Platform to Better Serve the American People, Strategy*, 2012-05-23

³⁸ API (Application Programming Interface): standard programozási felület, amely révén a fejlesztők használni tudják az adott eszközt, jelen esetben a kormányzati adatbázist, pl. beépítve saját mobil alkalmazásaikba.

³⁹ <http://www.justice.gov/digitalstrategy/>

⁴⁰ <http://www.whitehouse.gov/sites/default/files/omb/egov/digital-government/digital-government.html>

⁴¹ <http://www.consumerfinance.gov/developers/sourcecodepolicy/>

⁴² Matthew Burton: *The CFPB's source code policy: open and shared*, CFPB Blog, 2012-04-06